Warszawa, 17 listopada 2026 r.

Fundacja EBEN-HEZER
KRS 0000965178
ul. Wasilkowska 12C, 04-938 Warszawa

Jednostka organizacyjna: Ogólnopolska Inicjatywa Izby Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej (OIZPP)

Reprezentowana przez:
Dariusza Popińskiego
Kierownika Projektu OIZPP
Pełnomocnika Fundacji EBEN-HEZER

Do:
Rzecznik Praw Obywatelskich

WNIOSEK O PODJĘCIE INTERWENCJI I PONOWNĄ ANALIZĘ KONSTYTUCYJNOŚCI ORAZ STANDARDÓW LEGISLACYJNYCH PROJEKTU USTAWY O ZAWODZIE PSYCHOTERAPEUTY - DRUK NR 1345

Szanowny Panie Rzeczniku,

działając w imieniu Fundacji EBEN-HEZER, za pośrednictwem jej jednostki organizacyjnej OIZPP, zwracam się o podjęcie interwencji w sprawie dalszego procedowania poselskiego projektu ustawy o zawodzie psychoterapeuty oraz samorządzie zawodowym (druk nr 1345 wraz z autopoprawką).

Wniosek dotyczy zarówno sposobu procedowania projektu podczas posiedzenia Podkomisji Stałej do spraw Zdrowia Psychicznego w dniu 17 listopada 2026 r., jak i zasadniczych wątpliwości dotyczących proponowanego modelu dostępu do zawodu, kształcenia, certyfikacji i nadzoru publicznego.

I. Poważne zastrzeżenia dotyczące jakości procesu legislacyjnego

Oficjalny stenogram posiedzenia dokumentuje, że przewodnicząca podkomisji, poseł Marta Golbik, przedstawiła pakiet poprawek, który został dosłany parlamentarzystom w dniu posiedzenia, proponując procedowanie poprawek przed przeprowadzeniem pełnej dyskusji nad rozwiązaniami.

Szczególnie istotne jest stanowisko legislatorów Biura Legislacyjnego Kancelarii Sejmu, którzy wskazali, że projekt w ówczesnym kształcie nie nadaje się do uchwalenia, wymaga przepracowania artykuł po artykule i został przygotowany niezgodnie z Zasadami techniki prawodawczej. Legislatorzy poinformowali również, że ze względu na krótki czas nie przeanalizowali przedstawionych poprawek.

W stenogramie odnotowano ponadto, że niezamknięty tekst po poprawkach nie miał być publikowany przez sekretariat jako powszechnie dostępny dokument.

Powyższe okoliczności rodzą poważne pytania o transparentność, możliwość rzeczywistej kontroli proponowanych zmian oraz zapewnienie parlamentarzystom i zainteresowanym środowiskom odpowiedniego czasu na analizę projektu.

II. Wcześniejsze zastrzeżenia Rzecznika

Zwracam uwagę, że 10 lipca 2025 r. Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawił Marszałkowi Sejmu opinię dotyczącą druku nr 1345, obejmującą m.in. dostęp do zawodu, zasady kształcenia, diagnozę psychoterapeutyczną, odpowiedzialność zawodową i prawa pacjentów.

Wnoszę o ponowną ocenę, czy wcześniejsze zastrzeżenia zostały usunięte w autopoprawce i dalszych propozycjach zmian.

III. Zastrzeżenia dotyczące modelu kształcenia

Projekt wymaga szczególnej analizy w zakresie uzależnienia dostępu do zawodu od systemu szkoleń prowadzonych przez podmioty reprezentujące określone nurty psychoterapeutyczne.

Wątpliwości dotyczą:

- niezależności podmiotów szkolących i egzaminujących;
- wpływu interesów komercyjnych na standardy dostępu do zawodu;
- braku wystarczająco zagwarantowanej publicznej ścieżki akademickiej;
- niezależnej oceny kompetencji klinicznych;
- mechanizmów publicznego nadzoru nad jakością kształcenia.

Nie kwestionujemy potrzeby uregulowania zawodu psychoterapeuty ani wartości szkolenia praktycznego. Kwestionujemy natomiast możliwość budowania systemu kwalifikacji zawodowych bez wystarczających gwarancji niezależności i kontroli publicznej.

IV. Podstawy konstytucyjne

Wnosimy o analizę projektu w kontekście art. 2, 7, 32, 68 i 70 Konstytucji RP, w szczególności zasad prawidłowej legislacji, równego traktowania, legalizmu oraz obowiązku ochrony zdrowia obywateli.

V. Wnioski

Wnosimy o:

1. Podjęcie sprawy w ramach kompetencji Rzecznika.
2. Ponowną analizę projektu w świetle wcześniejszej opinii RPO z 10 lipca 2025 r.
3. Zbadanie standardów transparentności i rzetelności prac podkomisji z 17 listopada 2026 r.

4. Wystąpienie do Marszałka Sejmu i Komisji Zdrowia o rozważenie zawieszenia dalszych prac do czasu usunięcia zasadniczych zastrzeżeń.
5. Zwrócenie się o udostępnienie dokumentacji dotyczącej poprawek, opinii legislacyjnych i sposobu rozpatrzenia uwag.
6. Przedstawienie stanowiska RPO w sprawie konieczności zapewnienia publicznej, akademickiej ścieżki kształcenia oraz niezależnego nadzoru nad kwalifikacjami.

Nie kwestionujemy prawa środowiska psychoterapeutów do reprezentowania swoich interesów. Kwestionujemy sytuację, w której interesy zawodowe i gospodarcze określonych podmiotów mogą uzyskać pierwszeństwo przed interesem publicznym.

Regulacja zawodu związanego bezpośrednio ze zdrowiem psychicznym obywateli wymaga najwyższych standardów legislacyjnych.

Z poważaniem,

Dariusz Popiński
Kierownik Projektu OIZPP
Pełnomocnik Fundacji EBEN-HEZER